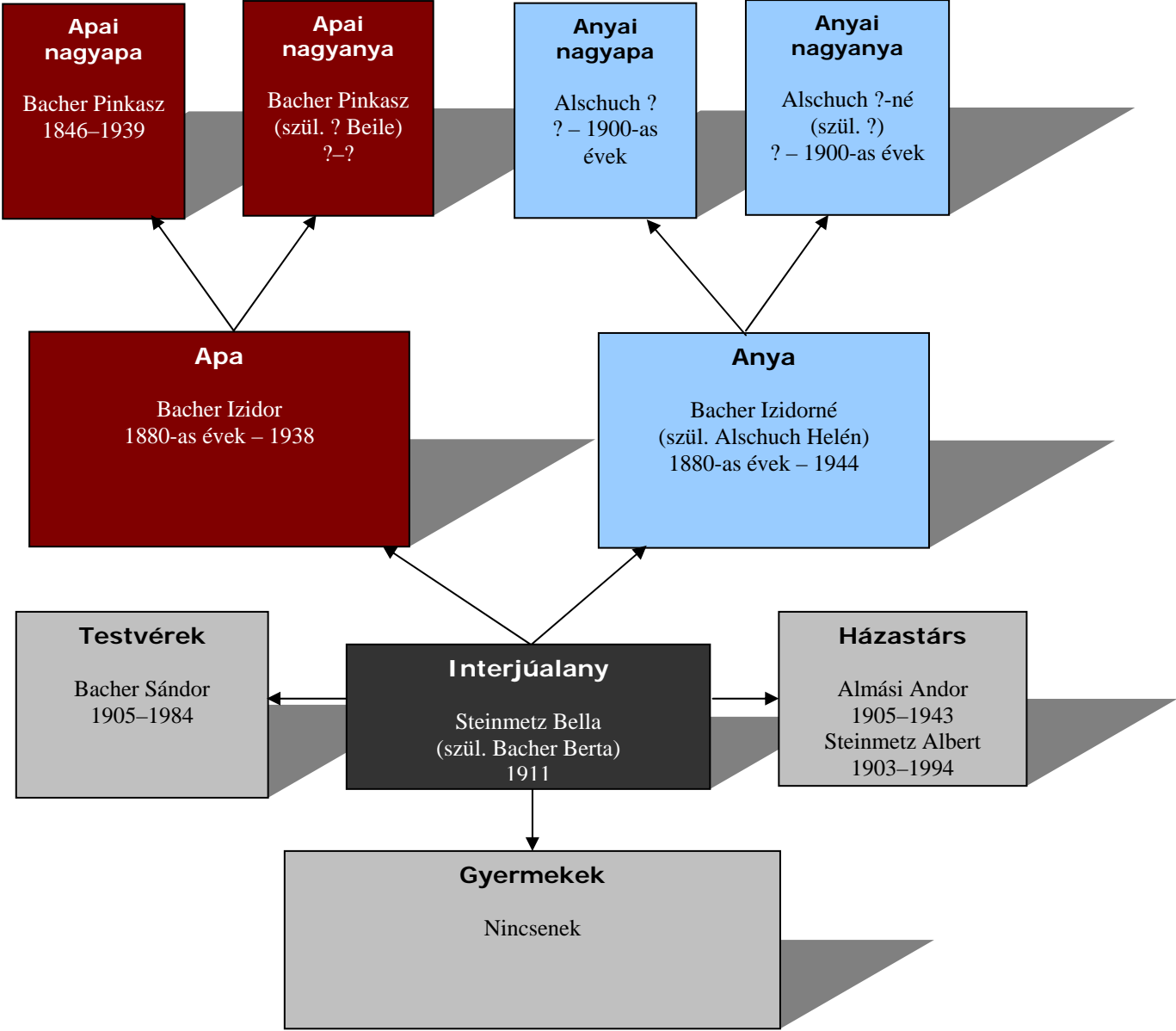

Családfa

Az interjúalany és családja

Teljes név

Steinmetz Bella (szül. Bacher Berta, az utónevét elírták)

Születési hely és idő

(Gyergyó)Szarhegy (Csík vm.), 1911

Hol élt még?

Toplica / Maroshévíz (közben iskolák: Gyergyószentmiklós 1917–1921, elemi iskola; Sepsiszentgyörgy 1922, középiskola; Marosvásárhely 1922–1929, középiskola), Marosvásárhely (1931–1947); Máramarossziget (1947–1948), Marosvásárhely (1948 óta)

Iskolai végzettség

Nyolc gimnázium (ebből az utolsó 4 év és érettségi a marosvásárhelyi francia intézetben) és zongoratanári képzés

Foglalkozás

Második világháború előtt: háztartásbeli

Második világháború után: rövid ideig kasszás kisasszony, majd háztartásbeli

Mennyire vallásos családból jön? Milyen vallási hagyományokat adtak át a szülei gyermekkorában?

A szülők háztartása kóser volt, az ünnepeket csak részben tartották meg: a péntek esti szertartást megtartották (ezt részben ő is tartotta felnőtt korában), a nagyünnepeken eljártak a zsinagógába, de apja dolgozott szombaton. Apja alkalmazott egy bóhert, aki Steinmetz Bella tízéves koráig hetente járt hozzá, és tanította a zsidó vallás és tradíciók alapismeretére. Kóser háztartást vezetett 1940-ig, „amíg lehetett”.

Anyanyelv

Magyar

Milyen egyéb nyelveken beszél?

Román, német, francia

Hol volt a holokauszt idején?

Koncentrációs tábor: Auschwitz-Birkenau (Lengyelország); Bergen-Belsen
(Németország)

Munkatábor: Lipcse mellett (repülőgépgyárban) (Németország)

Mit csinált a háború után?

Háztartásbeli volt.

Testvérek

Teljes név

Bacher Sándor (Első feleség Nagyváradra való volt, Rigában pusztult el koncentrációs táborban. Másodszor 1946-ban házasodott meg, felesége /Bözsi/ Gyulafehérváron élte át a háborút, fogtechnikus volt.)

Születési hely és idő

Gyergyószentmikós (Csík vm.), 1905

Anyanyelv

Magyar

Iskolai végzettség

Érettségi (katolikus gimnázium, Marosvásárhely), kb. 3 év kereskedelmi akadémia Bécsben (nem fejezte be)

Foglalkozás

Fás tisztviselő

Hol él/élt?

Marosvásárhely

Hol élt még?

Toplica (közben: Máramarossziget, kb. 1915–1919, első 4 gimnáziumi év; Marosvásárhely 1919–1923, második 4 gimnáziumi év; Bécs, kb. 1923–1926); Talmács, ill. Nagyszeben, Galac, Konstanca (1926–?) – első munkahelyek; Gyergyóvárhegy; Toplica (1938-tól); Brassó (kb. 1946–1948); Marosvásárhely (1948–1984)

Gyerekek?

Nincsenek

Halálóási hely és idő

Marosvásárhely, 1984 (Románia)

Házastárs

Teljes név

1. **Almási Andor** (1. házasságkötés: 1931) (Almási Andor apjának – Almási /Apfelbaum/ Bernátnak, szül. Beszterce – sörtöltődéje volt Nyárádszeredán, Maros-Torda vm.-ben.)
2. **Steinmetz Albert** (2. házasságkötés: 1947) (Steinmetz Albert apja textil-nagykereskedő volt, az I. világháború környékén Budapestre költöztek, 8 évet éltek itt, az apa itt halt meg, talán az 1920-as években. A testvérek itt járták ki az iskolát. Anyja a máramarosszigeti gettóban halt meg.)

Születési hely és idő

Andor: Nyárádszereda (Maros-Torda vm.), 1905

Albert: Máramarossziget (Máramaros vm.) 1903

Hol élt még?

Andor: Beszterce (gimnáziumi évek); Marosvásárhely

Albert: Budapest (8 év); Máramarossziget (1920-as évek közepétől); Szatmárnémeti (a háború után); Máramarossziget (1947–1948); Marosvásárhely (1948–1994)

Zsidó származású?

Mindkettő: igen

Anyanyelv

Mindkettő: magyar

Iskolai végzettség

Andor: egyetem (jogi kar), Kolozsvár

Albert: érettségi + 6 év konzervatórium (Budapest)

Foglalkozás

Andor: ügyvéd

Albert: második világháború előtt: főkönyvelő, második világháború után: tisztviselő

Halálozási hely és idő

Andor: Ukrajna, 1943 (lelőtték a munkaszolgálatban)

Albert: Marosvásárhely, 1994 (Románia) (munkaszolgálatosként élte túl a holokausztot)

Mit tud a testvéreiről? (Név, születési és halálozási hely és dátum, iskolai végzettség, foglalkozás, lakóhely, család stb.)

Andor: három lány (Irma, Mariska, Magda) és egy fiú (Almási Izold, Kolozsvárott élt, vezető volt egy helyi bankban), koncentrációs táborokban haltak meg.

Albert: három lány és három fiú. (Egy lány /Flóra/ és egy fiú /Amerikában élt/ kivételével elpusztultak a holokauszt során. Steinmetz Flóra és a férje később, 50 éves koruk körül kivándoroltak Izraelbe.)

Gyermekek

Teljes név

Nincsenek

Apa

Teljes név

Bacher Izidor (Izsónak szólította a család.)

Születési hely és idő

Máramarossziget (Máramaros vm.), 1880-as évek

Hol élt még?

Szeged (1 év a századforduló körül), Gyergyóvárhegy, Gyergyószentmiklós, Maroshévíz (Toplica), Gyergyóvárhegy

Halálzási hely és idő

Gyergyóvárhegy, 1938 (Románia)

Iskolai végzettség

Katolikus gimnáziumban érettségi (Máramarossziget)

Foglalkozás

Pénztárnok Szegeden (több mint 1 év), pénztárnok Gyergyóvárhegyen egy román-svájci érdekeltségű fűrészgyárban, majd üzemvezető (az üzem technikai vezetője) lett.

Mennyire volt vallásos?

Szombaton dolgozott, és ha kellett, utazott is. De sertéshús nem került a házba.

Anyanyelv

Magyar

Melyik hadseregben szolgált és mikor?

Fel volt mentve (nincs több adat).

Mit tud a testvéreiről? (Név, születési és halálozási hely és dátum, iskolai végzettség, foglalkozás, lakóhely, család stb.)

Név	Szül./hal. hely és idő	Foglalkozás	Házastárs adatai	Gyerekek adatai	Mennyire voltak vallásosak?
? ?-né (szül. Bacher Sára) (nővér)	?, ? / ?, ? Kivándorolt Amerikába férjével és két fiával az első világháború előtt.	Nincs adat	Nincs adat	Két fiú, tanárok	Vallásosak voltak.
? ?-né (szül. Bacher Eszter) (húg)	Máramarossziget (Máramaros vm.), ? / Auschwitz, 1944 (Lengyelország) Máramarossziget en élt a családjával, mindenkit deportáltak. Ő és a férje meghalt.	Háztartásbeli	A férje kereskedő, „boltos” volt.	Öt gyerekük volt, mindegyik túlélte a holokausztot, és kivándoroltak Palesztinába.	Ortodoxok voltak.
Ganz ?-né (szül. Bacher Mirjám) (húg)	Máramarossziget (Máramaros vm.), ? / ?, 1944/5 Alsó- vagy Felsővisón élt a családjával. Meghalt a holokauszt során.	Háztartásbeli	Ganz ?	(1) Ganz Dávid, Szatmárnémetibe nősült, kivándorolt Izraelbe. Egyik fia rabbi Amerikában. (2) Ganz Bernát, Nagyváradra nősült. Kivándorolt Izraelbe, Bnei Brakban élt, ott is halt meg, két vagy három gyereke	Ortodoxok voltak.

Bacher Margit (Manci) (húg)	Máramarossziget (Máramaros vm.), ? / Auschwitz, 1944 (Lengyelország) Máramarossziget en élt az apjával, ő látta el.	Háztartásbeli	Elvált a férjétől.	volt. Egy fiú, illegális kommunista volt, 14 éves korában, a második világháború előtt eltűnt.	Ortodoxok voltak.
Bacher Jakab (öcs)	Máramarossziget (Máramaros vm.), ? / ?, 1944/5 Törökszentmiklós on élt. A deportálás során halt meg.	Gyártulajdonos	Zsidó feleség, túlélte a holokausztot, Törökszentmiklós on halt meg.	Nem voltak.	Nem volt túlzottan vallásos, a feleség nem viselt parókát, de kóser háztartást vezetett.

Hol volt a holokauszt idején?

Meghalt korábban.

Apai nagypapa

Teljes név

Bacher Pinkasz

Születési hely és idő

Hely ismeretlen, 1846

Hol élt még?

Máramarossziget (1880 előtt költöztek ide, korábban Nadwornán /Galícia/ vagy a környékén éltek)

Halálozási hely és idő

Máramarossziget, 1939 (Románia)

Iskolai végzettség

Nincs adat

Foglalkozás

Hitközségi jegyző

Mennyire volt vallásos?

Ortodox volt, szakállas ember. A szombatot szigorúan megtartotta, akkor nem dolgozott. Minden szombaton volt egy kis pálinka, kalács, húsleves. Kóser ételeket fogyasztott.

Anyanyelv

Nincs adat (valószínűleg jiddis, de jól beszélt magyarul, románul, németül is)

Melyik hadseregben szolgált és mikor?

Nincs adat

Mit tud a testvéreiről? (Név, születési és halálozási hely és dátum, iskolai végzettség, foglalkozás, lakóhely, család stb.)

Név	Szül./hal. hely és idő	Foglalkozás	Házastárs adatai	Gyerekek adatai	Mennyire voltak vallásosak?
-----	------------------------	-------------	------------------	-----------------	-----------------------------

Nincs adat

Hol volt a holokauszt idején?

Meghalt korábban.

Apai nagyanya

Teljes név

Bacher Pinkaszné (szül. ? Beile)

Csak annyi tudható róla, hogy Máramarosszigeten halt meg még 1910 előtt.

Anya

Teljes név

Bacher Izidorné (szül. Alschuch Helén) (Házasságkötés: 1905)

Születési hely és idő

Gyergyóvárhegy (Csík vm.), 1880-as évek

Hol élt még?

Gyergyószentmiklós, Maroshévíz (Toplica), Gyergyóvárhegy, Marosvásárhely (1942–1944)

Halálzási hely és idő

Auschwitz, 1944 (Lengyelország)

Iskolai végzettség

Négy év katolikus gimnázium (a nyolcosztályos gimnáziumból) és két további év tanítói képesítés megszerzéséhez Gyergyószentmiklóson

Foglalkozás

Házassága előtt tanítónő román elemiben (Gyergyóalfalu), majd háztartásbeli

Mennyire volt vallásos?

Nem volt parókája, de kóser háztartást vezetett. Mindig a sakternél vágatta az állatokat, és kaserolta a húst is. Disznóhús nem került a konyhára.

Anyanyelv

Magyar

Mit tud a testvéreiről? (Név, születési és halálzási hely és dátum, iskolai végzettség, foglalkozás, lakóhely, család stb.)

Név	Szül./hal. hely és idő	Foglalkozás	Házastárs adatai	Gyerekek adatai	Mennyire voltak vallásosak?
Mózes Berkóné (szül. Alschuch Berta)	?, ? / Auschwitz, 1944 (Lengyelország) Gyergyószentmiklóson éltek.	Háztartásbeli	Mózes Berkó, Piatra Neamț-i származású, borász, borpince-tulajdonos, meghalt még a holokauszt előtt.	Nem volt saját gyerekük, de a testvére, Alschuch Salamon két gyereket nevelték.	Nincs adat
? –né (szül. Alschuch Netti)	?, ? / Auschwitz, 1944 (Lengyelország) Sepsiszentgyörgyön éltek	Nincs adat, nehéz anyagi helyzetben éltek.	Meghalt az első világháborúban.	Stefi, Henrik, Misi és még egy lány. (Az egyik fiú a sepsiszentgyörgyi szövőgyárban volt tisztviselő.)	Nincs adat
Alschuch Henrik	?, ? / ?, 1910-es évek	Nincs adat	Nincs adat	Nincs adat	Nincs adat
Alschuch Salamon	?, ? / Auschwitz, 1944 (Lengyelország) Toplicán laktak.	Boltos	Zsidó feleség	5 gyerek, kettőt Mózes Berkóné nevelt a férjével.	Nem voltak vallásosak.

Hol volt a holokauszt idején?

Koncentrációs tábor: Auschwitz (Lengyelország) (ott meghalt)

Anyai nagyapa

Teljes név

Alschuch ?

Születési hely és idő

Nincs adat

Hol élt még?

Gyergyóvárhegy (ma: Subcetate)

Halálzási hely és idő

Gyergyóvárhegy (Csík vm.), 1900-as évek

Iskolai végzettség

Nincs adat

Foglalkozás

Szatócs

Mennyire volt vallásos?

Egyetlen zsidó volt a faluban, ahol lakott, tehát aktív közösségi vallásos életet nem élhetett, de valószínű, hogy otthon megtartotta a zsidó tradíciókat, és kóser háztartásuk volt.

Anyanyelv

Feltehetően magyar

Melyik hadseregben szolgált és mikor?

Nincs adat

Mit tud a testvéreiről? (Név, születési és halálozási hely és dátum, iskolai végzettség, foglalkozás, lakóhely, család stb.)

Név	Szül./hal. hely és idő	Foglalkozás	Házastárs adatai	Gyerekek adatai	Mennyire voltak vallásosak?
-----	------------------------	-------------	------------------	-----------------	-----------------------------

Nincs adat

Hol volt a holokauszt idején?

Meghalt korábban.

Anyai nagyanya

Teljes név

Alschuch ?-né (szül. ?)

Születési hely és idő

Nincs adat

Hol élt még?

Feltehetően Gyergyóvárhegy

Halálzási hely és idő

Gyergyóvárhegy (Csík vm.), 1900-as évek

Iskolai végzettség

Nincs adat

Foglalkozás

Feltehetően háztartásbeli

Mennyire volt vallásos?

Nincs adat

Anyanyelv

Feltehetően magyar

Mit tud a testvéreiről? (Név, születési és halálzási hely és dátum, iskolai végzettség, foglalkozás, lakóhely, család stb.)

Név	Szül./hal. hely és idő	Foglalkozás	Házastárs adatai	Gyerekek adatai	Mennyire voltak vallásosak?
Nincs adat					

Hol volt a holokauszt idején?

Meghalt korábban.